

§a jog asztala

Zálogjog

(Címünk: 6740 Szeged, Stefánia 10. A borítékra írják rá: „A jog asztala”.)

T. Zs.-né szegedi olvasónk kérdésére válaszolva:

Ingatlan terhelő zálogjog alapításának két feltétele van: a) a zálogszerződés írásba foglalása és b) a zálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése.

Más zálogtárgyat terhelő jelzálogjog, továbbá vagyont terhelő zálogjog alapításához a törvény ugyancsak két feltételt kíván meg, amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik: a zálogszerződés közjegyzői okiratba foglalását, és a jelzálogjognak a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál külön törvény rendelkezései szerint vezetett nyilvántartásba való bejegyzését.

Az előbbiekből megállapíthatóan a törvény két nyilvántartásra vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket: az ingatlan-nyilvántartásra és a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásra, amelyekbe a zálogjog bejegyzésének van helye.

A bejegyzésnek a következőket kell tartalmaznia:

a) a követelés összegét, a jövőbeli követelések esetén a biztosítási kívánt legmagasabb összeget,

b) azoknak a járulékoknak és költségeknek a mértékét, illetőleg a keretét, amelyekre a zálogjog kiterjed.

Nyilvánvaló, hogy a követelés csökkenése vagy megszűnése és a zálogjog között szoros az összefüggés annak folytán, hogy a zálogjog a követelés biztosításának eszköze. Ezért rendelkezik a törvény akként, hogy a követelés csökkenése vagy megszűnése – a nyilvántartásban levő bejegyzés tartalmára tekintet nélkül – kihat a zálogjogra. A követelés csökkenése esetében az azt biztosító zálogjog is megfelelően csökken, a követelés megszűnése esetében az azt biztosító zálogjog is megszűnik, függetlenül attól, hogy mekkora a nyilvántartásban feltüntetett összeg.

A tartós jogviszonyból (pl. eltartás) keletkező követelésekkel kapcsolatos bejegyzésre vonatkozóan a törvény többletrendekezést tartalmaz. Kimondja ugyanis, hogy ha ilyen követelést biztosítanak jelzálogjoggal, a bejegyzésbe – bármelyik előbb említett nyilvántartásról van is szó – fel kell tüntetni a jogviszonyt és azt a legmagasabb összeget, amelyen belül a zálogjogosult a zálogtárgyból (bármilyen zálogtárgyból) kielégítést kereshet. Ez az úgynevezett keretbiztosítéki jelzálogjog.

Nem alkalmas a jelzálogjog bejegyzése iránt előterjesztett kérelem, ha hiányos adatokat tartalmaz, ha önálló ingatlanként még nyilvántartásba nem vett ingatlanra vonatkozik, és ha olyan személyekkel szemben kíván jogot bejegyeztetni, akik az ingatlan-nyilvántartásban jogosultként nem szerepelnek.

iff. dr. Könczöl László

Dr. Penke Botond akadémikus lett

Az emlékezet kutatása

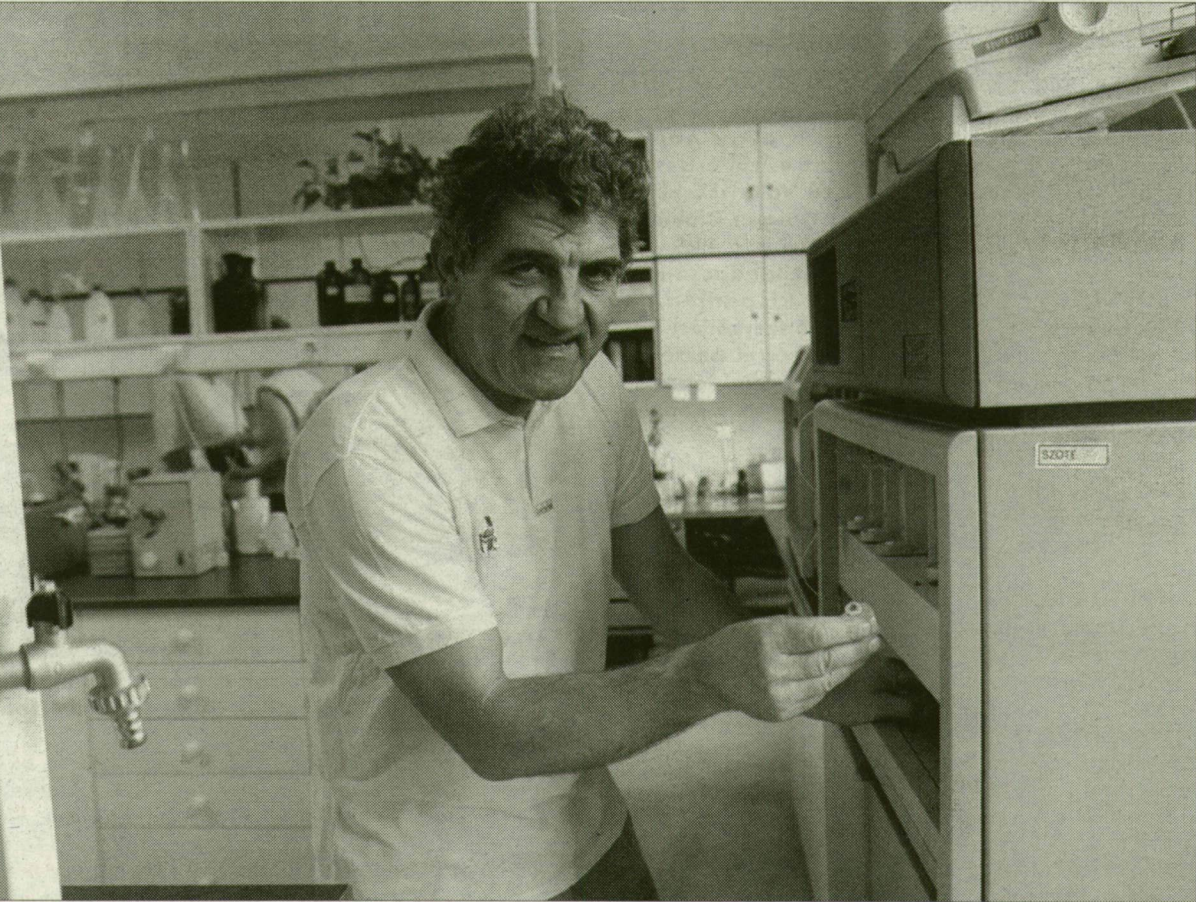
Az időskori emlékezetvesztés, vagyis az Alzheimer-kór hazai kutatásának központja Szegeden van. A betegséget gyógyító szer kifejlesztésén a Szegedi Tudományegyetem Orvosi Vegytani Intézetében is dolgoznak. Az intézet vezetőjét, dr. Penke Botond vegyészprofesszort nemrég választották meg a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává.

– Mit jelent az ön számára az akadémiai tagság?

– A magyar kémikusok közül tudomásom szerint harminchét tagja van az Akadémiának, akik közül kilencen dolgoznak vidéki egyetemen. Ez az alacsony szám is jelzi, hogy nem könnyű az Akadémia tagjává válni. Ezért óriási szakmai elismerésnek tekintem a megválasztásomat. Hozzáteszem persze, nem biztos, hogy mindenkiből akadémikus lesz, aki megérdemelné, mint ahogy például Tolsztoj sem kapott soha Nobel-díjat.

– Hol érvényesülnek az orvosi vegytani intézet kutatásai a gyakorlatban?

– Az elméleti alap kutatás során a fehérjék térszerkezeti titkait próbáljuk megfejteni, aminek döntő szerepe van abban, hogy az ember egészséges vagy beteg. Erre az alapra épül a gyógyszerkutatás. Most kezdtünk foglalkozni a szarvasmarhánál fellépő szivacsos agyvelőgyulladásal, amelynek emberi megfelelője a Creutzfeldt-Jacob-kór. Hazánkban évente körül-

Dr. Penke Botond és munkatársai az Alzheimer-kór ellenszerét keresik. (Fotó: Gyenes Kálmán)

belül egy ember kapja meg ezt a betegséget. Ma még nem vagyunk biztosak abban, hogy a szarvasmarhák agyát elsorvasztó kór átvihető-e az emberre, a kutatás azonban az állatok megmentése szempontjából is fontos. Ma még nem értjük, hogyan játszódik le a fertőzés, miként szívódik fel a kór okozója a bélrendszerből, és jut be a nyiroksejteken keresztül a vérkeringésbe, onnan pedig az agyba.

Első lépésben ezt kellene megmagyaráznunk.

– Fő kutatási területük viszont az Alzheimer-kór. Milyen kilátások vannak e téren?

– E betegség hazai kutatásának Szegeden van a központja. Az időskori emlékezetvesztés hatvanöt éves korban a népesség két százalékát érinti, a kilencven évesek körében azonban már ötven százalék a betegségben szenvedők aránya. Megjelenését megfelelő étrenddel, például telítetlen zsírsavakat tartalmazó tengeri halak fogyasztásával, sok C- vagy E-vitaminnal valószínűleg akár tíz-tizenöt évvel is ki lehet tolni. Mivel azonban az emberek általában nem változtatnak étkezési szokásaikon, az étkezést kiegészítő adalékanyagok, illetve a betegséget megállító gyógyszer kifejlesztésén dolgozunk. A kutatásokat a deb-

– talán még sokan emlékeznek rá – 10 ezer levelet vitt ki a posta, ennyi családot értesített a vízszolgáltató a kisebb-nagyobb összegű tartozás főlhalmozódásáról. Arra kérte ügyfeleit, ha kérdéseik támadnak, keressék fel személyesen is az ügyfélszolgálatot, hogy az esetleges tévedéseket tisztázhassák. A Szegedi Vízmű szeretné azt is elérni, hogy az emberek ne vegyék zaklatásnak a felszólításokat, hanem azokat a szolgáltató tájékoztatási kötelességének tekintsék.

Akkor, 2000 őszén óriási visszhangja volt az akciónak, a Vízműnél égtek a telefonvonalak, az ügyfélszolgálaton sorban álltak az emberek. Volt, aki egyenesen a pénztárhoz ment és fizetett, mások előbb egyezteték a nyilvántartásban szereplő adatokat. Előfordultak természetesen olyan esetek is, amikor a Vízmű kért elnézést az ügyfelektől, amiért a rendszer hibája miatt nem emelte le a folyó-

számláról a vízdíjat, avagy már befizetett összegekért újra jelentkezett – tette hozzá az értékesítési osztályvezető.

Mintegy 700 „makkacs” nem fizetónél – akik nem hitték el, hogy a víztér fizetni is kell – a Vízmű korlátozta a vízfogyasztást, vagyis olyan szerkezetet épített be a hálózatba, amely csak csepegteti az éltető nedűt (egy fürdőkád feltöltése például akár fél napba is beletelhet). Közülük 40 ügyfél mind a mai napig nem fizetett, inkább vállalja a kellemetlen körülményeket. Három esetben fordult elő, hogy az ügyfél az ingatlanára nem engedte be a vízkorlátozást végző szakembert, ezért a költségesebb megoldást kellett választani: feltörni a fogyasztó háza előtt az utat, és az utcai bekötéseknél végrehajtani a kényszerű intézkedést. Természetesen az adós költségére, mintegy 50-100 ezer forintért.

Az adósok száma az-

Szegedi dáridó

Munkatársunktól

A Szeged Plaza parkolójában péntektől vasárnapig tartó serfesztivál programjának szombati rendezvénye a Mobil Party, melynek keretében délután 4 órakor kezdődik a Dáridó-produkció. Lagzi Lajcsi és sztárvendéjei (Romantic, Soly-

mos Tóni, Bubble gum, Flipper Öcsi, Szandi) szórakoztatják a közönséget a tv2 kamerái előtt.

A műsorvezető Horváth Szilárd. Ezt követően lép színpadra a Fresh, az Akt, az Ámokfutók, a 4 You, a Sugarloaf és a Hooligans együttes.

Felszólító levelet ír a Szegedi Vízmű

Szolgáltatni, nem korlátozni szeretnének

Ezekben a napokban 2000 szegedi családhhoz érkezik felszólító levél a Szegedi Vízműtől. A küldemény azonban ezúttal nemcsak a tartozások összegét tartalmazza, hanem immáron a vízkorlátozás időpontját is közli.

A Szegedi Vízmű nem szívesen küld ügyfeleinek felszólító leveleket, sokkal jobban örülne, ha csak vizet kellene szolgáltatnia – mondta el Bóka József, az rt. értékesítési osztályvezetője. Kellemetlen kötelezettégüknek tesznek eleget, amikor huzamosabb ideje nem fizető ügyfeleiket megkérlik – egy vízkorlátozási értesítés kíséretében –, egyenlítsék ki tartozásaikat. De ezt egyre sűrűbben kell meglépniük – a többi, becsülletesen, határidőre fizető ügyfelük érdekében.

A Vízmű először tavaly ősszel kezdett egy nagyobb visszhangot is kiváltó kintlévőség-behajtási kampányba. Akkor

Koncert a zsinagógában

Munkatársunktól

A Calcutta Trió idén ünnepeli fennállásának 25. évfordulóját, ez alkalomból az Alterra Kortárs Előadóművészeti Központ szervezésében a régi zsinagógában adnak koncertet május 18-án, pénteken este fél 9-től. A koncertet Lakshmi Puri indiai nagykövet asszony nyitja meg, az est létrejöttéhez az Indiai Köztársaság nagykövetsége nyújtott támogatást. Az előadás első részében lép fel Tilottama Puri, aki fiatal kora ellenére a több ezer éves klasszikus kucsipudi táncművészet professzionális mestere, majd rövid szünet után ezt követi a Calcutta Trió klasszikus zenei koncertje.

Eredmények a Vedresből

Munkatársunktól

A Vedres István Építőipari Szakközépiskola fiú csapata első helyezést ért el az idei diákolimpia mezei futóversenyének VI. korcsoportos országos döntőjében. Szabó Antal Imre, az iskola tanulója első helyen végzett az Átépítés után címmel meghirdetett megyei videofesztivál szabadon választott kategóriájában, míg a Falvak Kultúrájáért Alapítvány Vörösmarty Mihály országos versíró pályázatán arany oklevelet, illetve ifjúsági kategóriában emlékszerleget kapott. Ezenkívül részt vett a Boldog Jövőnkért Alapítvány által meghirdetett Szép vers – szép próza című országos irodalmi pályázaon, amelyen tízenegyedik helyezést ért el. Szintén a Vedresbe jár Sebők Rajmund, aki a cselgáncsban országos bajnok lett.